

Čo vám zoberie štát?

Redakcia Forbesu sa pozrela na to, ako správne zdaňiť akcie, dlhopisy, ETF a iné produkty.

Text: *Tomáš Slezák* Fotografia: *Unsplash/Kelly Sikkema*

JE SLOVENSKO ÚSTRETOVÉ k investovaniu? Všeobecne sa hovorí, že nie sme práve krajina, ktorá by sa snažila motivovať niektorý segment ekonomiky daňovými stimulmi. Vláda sa snaží vybrať, koľko sa len dá.

Napriek tomu sa zdá, že dokážeme byť v niektorých oblastiach daňovo konkurencieschopní. Nie je však všetko ružové.

„Na Slovensku momentálne neexistuje konsolidovaná a explicitná, teda verejne komunikovaná, dlhodobá stratégia daňovej politiky v oblasti zdaňovania investičných príjmov,“ konštatuje advokát Peter Varga, partner v advokátskej kancelárii Highgate Law & Tax.

Systému vyčíta neférovosť, lebo uprednostňuje niektoré, inak rovnocenné, investičné nástroje, aj to, že nastavenie daní nie vždy motivuje ľudí k sporeniu na dôchodok.

ROČNÝ ČASOVÝ TEST

Za hlavnú konkurenčnú výhodu slovenského systému možno považovať zdaňovanie akciových investícií. V prípade ich predaja po viac ako roku sú výnosy oslobodené a neplatia sa z nich ani odvody.

Sme na tom lepšie ako v Česku, kde k tomu dochádza až po troch rokoch. Aj Rakúsko malo dávnejšie jednoročný časový test, dnes sa tam však akciové investície zdaňujú sa-

dzbou 27,5 percenta bez výnimky.

Spomínaná výhoda sa na Slovensku vzťahuje aj na ETF. Napriek tomu, že aktuálne ide o populárnu investičnú kategóriu, súčasné nastavenie nie je práve spravodlivé. Podielové fondy totiž zdaňované sú. Oba produkty sú pritom formou kolektívneho investovania. Fungujú na podobnom princípe, len s odlišnými špecifikami.

„Hoci štát chce podporovať dlhodobé sporenie a zabezpečiť občanom sociálny štandard, daňová politika znevýhodňuje regulované podielové fondy, ktoré sú pre bežného investora bezpečnejšie ako akcie,“ prízvukuje Varga.

V nasledujúcom prehľade zhrnie-

me hlavné zásady zdaňovania najviac využívaných investičných nástrojov.

1. AKCIE A ETF

Kapitálový výnos z predaja akcií sa v tomto roku zdaňuje sadzbou 19 alebo 25 percent. Od budúceho roku sa zdanenie zvyšuje na 19 až 35 percent. Platia sa aj zdravotné odvody – tento rok 15 a na budúci rok 16 percent. Za výnos sa považuje rozdiel medzi predajnou a obstarávacou cenou. Odpočítať si je možné okrem nákupnej ceny aj súvisiace náklady, napríklad transakčné poplatky. Z výnosu sa okrem daní platia aj zdravotné odvody. Je však možné uplatniť si časový test. Pri predaji po viac ako roku od obstarania sa tak dane ani odvody neplatia. Tento režim platí aj pre ETF, ktoré sú obchodované na regulovanom trhu.

2. PODIELOVÉ FONDY

Pri redemácii domácich fondov sa výnos zdaňuje zrážkou 19 percent. Nie je predmetom zdravotného poistenia. Prípadné straty si možno započítať. Zrážková daň je tak považovaná za preddavok a v prípade záporného výsledku je možné požiadať o jej vrátenie. Čo sa týka zahraničných fondov, na príjem sa tiež vzťahuje sadzba 19 percent, no daň platí investor, nie fond. Musí teda podať daňové priznanie. Z príjmu sa rovnako neplatí zdravotné poistenie. Iná situácia nastáva pri predaji podielového listu, teda mimo redemácie. Výnos je vtedy zdanený sadzbou 19 alebo 25 percent a platia sa z neho aj zdravotné odvody. Ak je podielový list obchodovaný na regulovanom trhu, čo je skôr výnimka, uplatňuje sa ročný časový test.

3. DLHOPISY

Čo sa týka kapitálových výnosov počas splatnosti dlhopisu, teda úrokov z neho, investor podáva daňové priznanie a platí daň vo výške 19 percent. Tento príjem je aj predmetom zdravotných odvodov. Neuplatňu-

je sa časový test. Ak výnos z dlhopisu vznikne jeho predajom, teda ešte pred splatnosťou, majiteľ prostredníctvom daňového priznania zaplatí daň 19 alebo 25 percent. Ak je dlhopis obchodovaný na burze, môže byť pri splnení časového testu oslobodený. Vyplatenie nominálnej hodnoty obligácie pri jeho splatnosti nepodlieha dani, keďže ide o vrátenie istiny, a nie o príjem. Osobitným prípadom sú takzvané zero bondy, teda dlhopisy bez kupónu. Emitujú sa s diskontom oproti nominálnej cene. Rozdiel medzi menovitou hodnotou a obstarávacou cenou sa zdaňuje 19 percentami a podlieha aj zdravotným odvodom.

4. ZMENKY

Úrokové výnosy zo zmeniek sa zdaňujú sadzbou 19 percent a výnos tiež podlieha zdravotnému odvodu. Príjem sa v daňovom priznaní zdaňuje sadzbou 19 alebo 25 percent. Časový test sa neuplatňuje.

5. VKLADY V BANKÁCH

Úrok z vkladu (termínované vklady, sporiace účty) sa vypláca už zdanený. Uplatňuje sa sadzba 19 percent. Nie je potrebné ich zahŕňať do daňového priznania. Úroky z vkladov v zahraničí treba, naopak, uviesť.

6. FONDY PEŇAŽNÉHO TRHU

Uplatňuje sa rovnaký režim ako pri ETF a podielových fondoch. Ak je teda produkt obchodovaný na burze, možno si uplatniť časový test podobne ako pri ETF. Ak má fond charakter podielového fondu, zdaňuje sa sadzbou 19 percent a bez zdravotných odvodov.

7. KRYPTOMENY

Na výnosy za minulý rok sa tento rok uplatňuje sadzba 19, respektíve 25 percent. K daniam ešte treba pripočítať zdravotné odvody. Na digitálne meny sa nevzťahuje časový test. Výnimkou sú len ETF investujúce do nich.

8. P2P PÔŽIČKY

Úroky z pôžičiek P2P sa prostredníctvom daňového priznania zdaňujú sadzbou 19 alebo 25 percent. Podliehajú zdravotným odvodom.

9. DIVIDENDY

Dividendy zo zahraničia sa zdaňujú podľa špecifických daňových pravidiel krajiny pôvodu, každá má totiž inú sadzbu. Napríklad v USA je to štandardne 30 percent, no v prípade vyplnenia formulára W-8BEN u brokera, cez ktorého investor obchoduje, je sadzba polovičná – 15 percent. pri krajinách, s ktorými má Slovensko uzatvorenú zmluvu o zamedzení dvojitého zdanenia, je možné započítať si domácu povinnosť s daňou už zaplattenou v zahraničí. Treba ju však uviesť v daňovom priznaní. Zdravotné odvody sa z dividend neplatia. Podobný režim sa uplatňuje pri dividendách vyplácaných z ETF. Firmy, ktorých akcie fond vlastní, ich najprv zdaňujú zrážkou, do fondu preto putujú už zdanené. Výsledné zdanenie sa potom odvíja od toho, akú dohodu majú medzi sebou krajiny, v ktorých sídli fond aj akciová spoločnosť. Jednou z možností, ako sa efektívne vyhnúť daniam z dividend v ETF, je investícia do akumuláčného fondu. Ten totiž dividendy investorom nevypláca, ale reinvestuje ich späť do fondu, čím investorovi nevzniká daňová povinnosť.

10. KUPÓNY Z DLHOPISOV A INVESTIČNÝCH CERTIFIKÁTOV

Kupóny z domácich korporátnych dlhopisov a investičných certifikátov sa zdaňujú zrážkou vo výške 19 percent. V prípade zahraničného emitenta sa príjem zahrnie do daňového priznania. Ani v jednom prípade sa neplatia zdravotné odvody. Pri štátnych dlhopisoch je to trochu odlišné. Napríklad tie pre občanov, ktoré aktuálne vydáva Slovensko, sú oslobodené od daní aj odvodov. Inak sa kupóny štátnych dlhopisov zdaňujú 13 percentami. **F**